

lange, at de skal sætte sig ind i det vordende System, som allerede er blevet gældende Lov, men ikke traadt i Kraft, og bebyrde deres Hukommelse paa en aldeles utilbørlig Maade, medens Læreren paa den anden Side heller ikke tør undlade at gøre opmærksom paa, at det bliver sandsynligvis det, de vil komme til at praktisere. Det er Ulemper, som, hvis man altsaa ikke bringer Sagen til Ende nu paa den Maade, at Lovforslaget vedtages i den foreliggende Skikkelse, maa føre til et af to Ønsker, enten, at Rigsdagen maatte kunne forenes om Tillægslovene paa Basis af Loven af 1909, eller, at hele Sagen bringes ud af Verden ved, at man ophæver Loven af 1909, saa at vi blev ved det gamle. Ingen af Delene tror jeg, der er stor Udsigt til, og derfor mener jeg, at det er ikke blot ønskeligt, men højst fornødent, at man kommer til en Afgørelse af denne Sag, og helst en Afgørelse i den Skikkelse, som det nu foreliggende Lovforslag har.

Jeg tør ikke vente, at der vil være Enstemmighed om Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse. Jeg ved jo, at der indenfor den Gruppe, hvortil jeg hører, er mange, der mener, at den gældende Retsordning er god nok, og andre, der mener, at Udgifterne ved den nye Retsordning er for store til, at vi bør inddrage os paa den. Hvordan Stillingen er indenfor de andre Partier, ved jeg naturligvis ikke noget sikkert om, men det kan ogsaa være, at der kan være stærkere Stemning for at beholde Loven af 1909 end for at gaa ind paa dette Lovforslag. Men for min egen Gruppes Vedkommende maa jeg, som sagt, udtale, at jeg staar ikke her som den, der taler paa hele Højregruppens Vegne. Paa den anden Side nærer jeg det Haab, at det alligevel skal kunne lykkes at føre Sagen til Ende paa den efter min Mening heldige Maade, Vedtagelse af dette Lovforslag. Jeg støtter det navnlig paa den Omstændighed, at vi efter alt, hvad der foreligger, kan behandle Sagen rent sagligt. Den er frigjort for politiske Forskeligheder og Grupperinger, og den kan forhaabentlig ogsaa frigøres for de aktuelle politiske Vanskeligheder eller Stridigheder. Jeg maa overfor den højtærede Justitsminister udtale, at Sagen fra hans og Justitsministeriets Side er behandlet ganske sagligt, og at den ligeledes, saa vidt det er mig bekendt, er behandlet ganske sagligt af Folketingets Udvalg. Den Dissens, der har været, indskrænker sig til, om man skal foretrække Loven af 1909 eller

det her foreliggende Lovforslag. Jeg haaber, at den rent saglige Behandling fremdeles vil blive vedligeholdt, og deri ser jeg i alt Fald et gunstigt Varsel for baade at kunne bringe Sagen til Afslutning i dette Ting og om muligt ogsaa paa den Maade, som jeg ubetinget vil foretrække.

Jeg skal kun med Hensyn til Lovforslagets Indhold først dvæle nogle Øjeblikke ved det, som det har fælles med Loven af 1909. Det er jo heldigvis mere, end Regeringsforslaget oprindeligt havde. Det havde nemlig en Ordning af Nævningers Kaldelse, som jeg for mit Vedkommende og vistnok største Delen af dette Ting ikke vilde have kunnet tiltræde. Det er nu ændret i Folketinget, og det mener jeg at burde paaskønne. Det fremmer jo ogsaa Sagen i høj Grad. Thi selv de, der ikke ynder Nævningeinstitutionen, og de er jo mange, maa kunne forsone sig med Tanken, saaledes som Institutionen her er ordnet. Denne Uvillie mod Nævningeinstitutionen er ganske vist ikke kommet til Orde i Udvalgenes Udtalelser, heller ikke i Udtalelser fra dette Tings Udvalg. Men den er kommet enkeltvis frem i Tinget, selv om den ikke har givet Anledning til nogen Afstemning. Men selv de, der mener, at Institutionen overhovedet er overflødig, maaske skadelig, maa kunne forsone sig med Institutionen, som den nu er ordnet. Jeg skal slet ikke tale om Institutionen i begejstrede Toner, skønt det er min Overbevisning, at den vil gøre Gavn, men jeg vil kun fremhæve den retlige Side af Nævningeinstitutionen, at den hører med til de Garantier for den sigtede, som man yder, naar Forholdene ellers tillader det, og der ikke er ekstraordinære Forhold til Stede, i de Lande, hvor man for øvrigt mener at være paa Højde med Civilisationen. Det hører til de Garantier, man yder den sigtede, naar det gælder den yderste Magtanvendelse mod ham, at han ikke skal dømmes af Fagdommere alene, men at Dommen skal have Tilslutning af forstandige og uhildede Læggdommere. Ved denne rent retlige Betragtning falder alle de Indvendinger til Jorden, der er hentede fra det, som andre, mere begejstrede Tilhængere af Nævningeinstitutionen har stillet i Forgrunden, og som er uheldigt og urigtigt og forvansker Institutionen. Det, at der skulde være Tale om en politisk Overgang af Doms magten til Folkemagten, eller at Læggdommerne skulde være mere kyndige enten i Bevisføringen eller i Straffelovgivningen end Fagdommere, er Betragtninger, som